10. Íslenska

Námsþáttur: Talað mál, hlustun og áhorf			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi talhraða og fas, • hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni, • nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt, • átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi, • nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar, • hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni,	• Lestur og hlustun • Umræðutímar og rökræður • Gagnrýnið fréttaáhorf	• Lýðræði • Sjálfbærni • Gagnrýnin hugsun • Upplýsingalæsi • Stjórnkerfið og velferðarsamfélagið • Siðferði og gildismat • Staðalmyndir	• Ýmis verkefni samþætt við samfélagsleg málefni og bókmenntir. • Virkni og þátttaka í kennslustundum

Námsþáttur: Lestur og bókmenntir			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað, • greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig á tengslum efnisatriða, • gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því, • beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð • leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trúverðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið gagnrýna afstöðu til þess, • valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa.	• Textagreining • Bókmenntagreining • Ritun með fjölbreyttum áherslum tengdum námsefni hverju sinni • Umræðutímar	• Fyrirmyndir • Framsýni • Samhygð • Lífsviðhorf • Gildismat • Persónumótun • Sjálfsvitund • Staðalmyndir	• Fjölbreytt verkefni og umræður
Námsþáttur: Ritun			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær,	• Fjölbreytt lesefni og myndefni	• Gildismat • Siðferði • Heilbrigði og velferð • Ábyrgð og skyldur • Réttlæti	• Skriflega verkefni • Fréttaritun • Heimildaritun • Bókmenntaritun

• beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar, • tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun, • beitt reglum um réttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda, • valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi, • notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um		• Mannréttindi	•
Námsþáttur: Málfræði			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess, • valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að rækta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun,	• Lestur og greining á efni • Ritun með ýmsum hætti	• Bókmenntir og samfélagsleg málefni	• Fjölbreytt verkefni samþætt við samfélagsgreinar

• gert sér grein fyrir mismunandi málnotkun • gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli, ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og getur nýtt þekkingu sína á íslenskri málfræði við nám í erlendum tungumálum • áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra,			

10. Stærðfræði

Námsþáttur: *Að geta spurt og svarað með stærðfræði*			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • greint á milli skilgreininga og setninga, milli einstakra tilvika og alhæfinga. • Getur nýtt þá þekkingu til að kanna og ræða um stærðfræðileg hugtök, um tilgang og takmörk þeirra, • sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, teikningar, myndrit, jöfnur og föll, • fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði, • skilið og metið röksemdir sem settar eru fram af öðrum og	• Hópvinna þar sem nemendur skoða sannanir og átti sig á innihaldi og merkingu þeirra. • Vinna með setningar, greina þær í sannar og ósannar og rökstyðja. • Þrautalausnir. • Rökræður.	• Þetta efni er unnið með á báðum önnum. Nemendur vinna í samvinnunámi og þurfa að finna saman leiðir að viðfangsefninu. • Hugsandi skólastofa. • Stærðfræðilíkan. • Geogebra rúmfræðiforrit.	• Virkni í tímum þegar tilgátuandrúmsloft með umræðum og útskýringum er í gangi. • Þátttaka í samvinnunámi þar sem nemendur hjálpast að við lausn verkefna. • Verkefni tekin í hugsandi skólastofu. • Stærðfræðilíkan með Geogebru. • Hvíslpróf í rúmfræði. • Verkefnið, Hvað kosta ég?

• unnið með einfaldar sannanir.			
Námsþáttur: ***Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar***			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni, • valið og notað margvísleg verkfæri, þar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum, notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður sínar.	• Lýsa lausn á dæmum í skrefum, skriflega og munnlega. • Lýsa hugtökum munnlega og skriflega eða með mynd.	• Rúmfræði og hönnun: Þríhyrningareikningar, kort og mælikvarðar, tækni og líkön. • Líkur: Einfaldar líkur og samsettar. • Tölfræði: Ýmis myndrit, flokkaskipting og fl. • Rökhugsun: Talningafræði, mengi og sannleikstöflur. • Fjármálafræðsla.	• Nemandi svarar spurningum og leiðir út verkefni með rökum. Sér að til eru margar leiðir að lausn. • Nemandi tekur virkan þátt í hópverkefnum • og könnunum sem framkvæmdar eru. • Nemandi nýtir sér tölvutækni við gerð myndrita o.fl. • Fjárhagsáætlun. • Verkefni í Geogebru.
Námsþáttur: ***Vinnubrögð*** **og beiting stærðfræðinnar**			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleiðir, m.a. með notkun upplýsingatækni, • rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni, • tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin	• Unnið stærðfræðilega með verkefni úr daglega lífinu. • Hópvinna þar sem niðurstöður og lausnaleiðir kynntar. • Nemendur kenna hvorum öðrum með samvinnunámi. • Hugtakakort.	• Gerð er krafa um snyrtileg vinnubrögð bæði við hefðbundna vinnu í námsbækur og flutning verkefna. • Umræður um ýmis hagnýt verkefni t.d. tengd fjármálum. • Skoða efni úr ýmsum fjölmiðlum og nota þar til	• Frágangur á verkefnum, í vinnubókum og í kynningum. • Umræður um stærðfræðilíkön. • Könnun á ýmiskonar jöfnum og gröfum, tölfræðiritum, launaseðlum o.fl.

fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins, • nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum og líkt eftir raunverulegum fyrirbrigðum, m.a. með notkun tölvutækni og gert sér grein • fyrir hvenær slíkt er gagnlegt og við hæfi, • lesið stærðfræðilegan texta, • skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar.		gerð tölvuforrit til framsetningar og túlkunar.	• Kynningar á ýmsum verkefnum. • Leikni í að setja upp óuppsettar jöfnur og annan texta á stærðfræðilegt form.
Námsþáttur: *Tölur og reikningur*			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi , nýtt vasareikni og tölvur í þeim tilgangi, • nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim.	• Nýta tölvuforrit • Verkefni úr daglegu lífi túlkuð yfir í stærðfræðileg form. • Nota smáforrit og vefslóðir. • Verkefnavinna og þrautalausnir.	• Persónuleg fjármál: • Laun, tekjuskattur, fjárhagsáætlun og bókhald. • Lán og sparnaður, vaxtavextir og kort (debet/kredit). • Virðisbreyting.	• Heimaverkefni sem unnið er með leiðsagnarmati. • Verkefni í tengslum við algebru og jöfnur. • Skyndipróf í prósentum. • Dæmi í lokamatsverkefni.
Námsþáttur: *Algebra*			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • leyst jöfnur og einfaldar ójöfnur, leyst saman jöfnur með fleiri en einni óþekktri stærð, • ákvarðað lausnir á jöfnum og jöfnuhneppum með myndritum og lýst sambandi breytistærða með föllum.	• Nýta forrit t.d. Geogebru. • Verkefnvinna í hópum. • Æfa nemendur í að taka út aðalatriði úr texta og færa yfir í stærðfræðilegt form.	• Algebra og jöfnur: • Línulegar jöfnur og línuleg jöfnuhneppi. • Bókstafareikningur.	• Heimaverkefni í algebru sem unnið er með leiðsagnarmati. • Próf í algebru og jöfnum.

	• Vinna með hlutföll, form og rými.	• Þyngri stæður og algebrubrot. Svigareglur, liðun, þáttun og stytting. • Ójöfnur. • Annars stigs föll. • Öfugt hlutfall.	• Tímaæfingar. • Dæmi í lokamatsverkefni.
Námsþáttur: ***Rúmfræði og mælingar***			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll, innbyrðis afstöðu lína, færslur og fræðilega eiginleika tví- og þrívíðra forma, • notað mælikvarða og unnið með einslaga form, útskýrt setningu Pýþagórasar og reglu um hornasummu í marghyrningi og beitt henni í margvíslegu samhengi. Einnig gert rannsóknir á rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir og horn út frá þekktum eiginleikum, • nýtt tölvur til að teikna, rannsaka og setja fram rök um rúmfræðilegar teikningar, • sett fram einföld rúmfræðileg rök og sannanir og túlkað táknmál algebru með rúmfræði.	• Hugtakakort • Nýta hjálpargögn við úrlausn verkefna, t.d. formúlur og smáforrit. • Geta notað Geogebru. • Geta lesið úr rúmfræðiteikningum. • Hópvinnuverkefni • Skoða sannanir í rúmfræði og átta sig á innihaldi og merkingu þeirrra. • Vinna með hlutföll , form og rými.	Rúmfræði: • Pýþagoras, þríhyrningsútreikningar. • Kort og mælikvarðar. • Fjarvíddarteikningar. • Tækni, list og arkitektúr. • Allar helstu hornareglur. • Gullinsnið.	Hópvinnuverkefni með vinnuteikningu. Pýþagorasarverkefni í rúmfræði þar sem jafningjamat er notað með. Tímaæfingar með hlutföllum og mælikvarða. Verkefni þar sem finna á gullinsnið í umhverfinu. Línuteikningar í Geogebru. Heimapróf í föllum. Dæmi í lokamatsverkefni.

Námsþáttur: *Tölfræði og líkindi*			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur: • framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar, • notað hugtök eins og skilyrtar líkur og óháðir atburðir, notað einfaldar talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum.	• Nota tölvuforrit. • Nota upplýsingar úr fjölmiðlum og gagnasöfn til þess að vinna með í tölfræðiverkefnum. • Kannanir gerðar úti og inni. • Nýta viðfangsefni úr daglega lífinu t.d. lottó og happdrætti.	Tölfræði: • Flokkaskipting, stuðlarit og upprifjun á öllum helstu tölfræðihugtökum. • Líkur: • Einfaldar líkur og samsettar líkur.	Tímaverkefni í líkum. Tölfræðikönnun sem nemendur vinna og kynna svo fyrir bekknum. Dæmi í lokamatsverkefni.

10.Danska 3. stig

Námsþáttur: Hlustun			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt. • án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl - og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr. • hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.	• hlustunaræfingar, með áherslu á mismunandi þætti hlustunar. • greina mismunandi upplesinn texta, þætti og fréttir og annað efni á rafrænum miðlum. • fylgja eftir samtali í skólastofu • taka við skilaboðum leiðbeiningum og fyrirmælum • hlusta á tónlist og vinna með texta.	• hlustunarefni sem tengist orðaforða námsefnis • tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur • stuttar sögur sem tengjast m.a. örlögum og hefðum	• áhugi og virkni í tímum • hlustunarskilningur á innihaldi frásagna og samskipta • sjálfsmat • stöðug endurgjöf

	• hlusta á kynningar • skipst á skoðunum		

Námsþáttur: Lesskilningur			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu. • lesið sér til fróðleiks rauntexta, t.d. úr tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt. • lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi.	• lesa fjölbreytta texta með áherslu á mismunandi lestraraðferðir, • leita upplýsinga í textum á rafrænum miðlum, í dagblöðum, tímaritum og fagbókum og nýta í verkefnavinnu, • lesa smásögur, • lesa léttlestrarbækur við hæfi, • sýna skilning á lestextum, t.d. með lesskilningsverkefnum og í verkefnavinnu.	• lesskilningsverkefni sem tengjast námsefni • orðaforða námsefnis • tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur • stuttar sögur sem tengjast m.a. örlögum og hefðum • smásögur.	• áhugi og virkni í tímum • lesskilningur á innihaldi frásagna og samskipta • sjálfsmat • leiðsagnarmat • skilningur og notkun orðaforða • leitarlestur í ólesnum texta • efnislegur skilningur á smásögu

Námsþáttur: Samskipti			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í • tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og	• samtalsæfingar þar sem tveir eða fleiri tala saman, • taka viðtöl og greina frá niðurstöðum,	• tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur • samtal sem tengjast m.a. örlögum og hefðum	• áhugi og virkni í tímum • þátttaka í hópvinnu t.d. á veitingastað • sjálfsmat • leiðsagnarmat

• tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum • tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda.	• hlutverkaleikir/leikþættir, • umræður og tjáskipti um efni tengdu daglegu lífi og/eða um efni sem unnið hefur verið með, • munnleg samskipti við kennara og aðra nemendur um efni tengt náminu.	• hlutverkaleikir	
Námsþáttur: Frásögn			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tjáð sig skipulega um undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum, • flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi, • samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.	• upplestur á mismunandi textum, • undirbúnar frásagnir, • lýsingar á myndum, hlutum og/eða öðru, • kynning á þemaverkefni eða öðru efni t.d. með stuðning af glærum, stikkorðum eða myndum, • endursagnir.	• upplestur á mismunandi textum, • lýsingar á myndum,hlutum og/eða öðru. • tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur • sögur sem tengjast m.a. örlögum og hefðum	• áhugi og virkni í tímum • kynningar á undirbúnu efni sem tengist námsefni • sjálfsmat • leiðsagnarmat
Námsþáttur: Ritun			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • skrifað ýmsar gerðir af textum, hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum, • skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð	• skrifa samfelldan texta um mismunandi efni sem hann hefur þekkingu á eða útfrá efni sem unnið hefur verið með, • skrifa tölvupósta, skilaboð,SMS,	• fjölbreytt verkefni sem tengjast orðaforða sem unnið er með • tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur	• áhugi og virkni í tímum • sjálfsmat • leiðsagnarmat • stutt ritunarverkefni sem reyna á notkun orðaforða (efnisþátta) kaflanna og tjá skoðanir sínar um ákveðið efni

eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við, • tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu, • leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflið njóta sín.	• nota hugarkort/orðasafn við ritun ásamt orðabókum og netmiðlum til stuðnings, • skrifa samfelldan texta þar sem lögð er áhersla helstu reglur málfræðinnar, • skrifa frásagnir, endursagnir og ýmsar lýsingar tengdar orðaforða sem unnið hefur verið með, • skrifa mismunandi formlegar og óformlegar textagerðir, t.d. bréf, tölvupóst • skapandi ritun	• stuttar sögur sem tengjast m.a. örlögum og hefðum • smásögur.	
Námsþáttur: Menningarlæsi			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni. • sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma. • getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska. •	• þemaverkefni sem tengist menningu landsins, • kynna norræna menningu með því að kynna tónlist , kvikmyndir, skáldsögur, smásögur og efni á ýmsum netmiðlum, • kynna bæði talað og ritað tungumál annarra Norðurlanda, t.d. á netmiðlum, • bera saman orð sem eru lík og ólík á norðurlandamálum.	• kynningar og þemaverkefni tengd danskri/norrænni menningu, • rafrænt efn þar sem lögð er áhersla á danska menningu. • tónlist og ljóð • ferðalög og samgöngur • stuttar sögur sem tengjast m.a. örlögum og hefðum	• áhugi og virkni í tímum • sjálfsmat • leiðsagnarmat • kynningar •

Námsþáttur: Námshæfni			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða • beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf. • nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi • unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja. • nýtt sér öll helst hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.	• þjálfun í að nota algengustu hjálpargögn til tungumálanáms, • sjálfsmat, jafningjamat og þjálfun í markmiðssetningu, • þjálfa ýmsar leiðir til að ná árangri í tungumálanámi, t.d. orðaforðatileinkunn og aðra færniþætti, • vinna með ýmis konar ítarefni við tungumálanámið, • frelsi í framsetningu verkefna og verkefnavali.	• notkun orðabóka. • https://snara.is/ • https://is.glosbe.com/da/is • leit á veraldarvef. • hugtakakort.	• sýna færni sína í mismunandi námsaðferðum eftir því sem aðstæður leyfa.

10.Enska

Námsþáttur: Hlustun			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • Tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt. • hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim, • án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjölmiðlum sér til gagns og gamans, sagt frá og unnið úr.	• horft á myndefni af ýmsum toga, • ýmsar hlustunaræfingar með mismunandi áherslum, • hlustað á fjölbreytta tónlist, og upplestur á ýmsum bókmenntum, • frásagnir, s.s. fyrirlestrar og ljóðaupplestur, • rafrænir miðlar, • hlusta á kynningar annarra nemenda.	• Hlustunaræfingar tengdar námsefni • Ýmis konar verkefni þar sem nemendur sýna skilning á ensku tali eftir áherslum hverju sinni. T.d. yfirlitsskilning, skilning á einstökum orðum, nákvæmnisskilning ofl. Verkefnin geta verið: eyðufyllingar, endursögn, krossaspurningar o.fl	• hlustunarpróf þar sem nemendur sýna skilning á aðalatriðum frásagnar og lýsingu. • horfa á kvikmyndir og/stuttmyndir og vinna verkefni því tengdu þar sem reynir á skilning á aðalatriðum.
Námsþáttur: Lesskilningur			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölþættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum, • aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu, • lesið sér til fróðleiks rauntexta, t.d. úr tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða	• rauntextar, • rafrænir miðlar, • smásögur • frjálslestrarbækur og bækur sem henta getu hvers og eins,	• Textar úr námsefni, skáldsögur með verkefnum frá kennara og bókmenntir að eigin vali.	• kannanir sem reyna á skilning og notkun orðaforða texta. • kannanir sem sýna færni í leitarlestri í ólesnum texta, könnun úr smásögu/texta þar sem reynir á efnislegan skilning. • bókarýni.

<table>
<tr><td>umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt,
• lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra.</td><td>• langir textar og greinar er höfða til áhugasviðs þeirra ásamt fræðigreinum og ritum.
•</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4">Námsþáttur: Samskipti</td></tr>
<tr><td>Hæfniviðmið</td><td>Leiðir að hæfniviðmiðum</td><td>Viðfangsefni/efnisval</td><td>Námsmat</td></tr>
<tr><td>Nemandi getur;
• sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteisi- og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða,
• tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í,
• tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,
• tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda.</td><td>• samtalsæfingar þar sem tveir eða fleiri tala saman,
• taka viðtöl og greina frá niðurstöðum,
• hlutverkaleikir/leikþættir,
• umræður og tjáskipti um efni tengdu daglegu lífi og/eða um efni sem unnið hefur verið með,
• munnleg samskipti við kennara og aðra nemendur um efni tengt náminu.</td><td>• samtalsæfingar,
• spyrja og svara á ensku,
• upplestur á mismunandi textum,
• munnleg verkefni úr lestrar- og vinnubókum.</td><td>• ýmis verkefni í paravinnu eða hópvinnu þar sem reynir á samskipti.
• óformlegt samtal við kennara um daglegt líf (metið skv. ákveðnum matslista).</td></tr>
<tr><td colspan="4">Námsþáttur: Frásögn</td></tr>
<tr><td>Hæfniviðmið</td><td>Leiðir að hæfniviðmiðum</td><td>Viðfangsefni/efnisval</td><td>Námsmat</td></tr>
</table>

Nemandi getur; • tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar málnotkun, framburð og orðaval, • tjáð sig skipulega um undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum, • flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi, • samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.	• upplestur á mismunandi textum, • undirbúnar frásagnir, • lýsingar á myndum, hlutum og/eða öðru, • kynning á þemaverkefni eða öðru efni t.d. með stuðning af glærum, stikkorðum eða myndum, • endursagnir.	• ýmsar frásagnir þar sem stuðst er við orðaforða sem unnið er með hverju sinni, • upplestur á mismunandi textum, • lýsingar á myndum, hlutum og/eða öðru.	• ýmiskonar verkefni sem tengjast efnisþáttum námsefnis þar sem reynir á frásögn. • munnlegar frásagnaræfingar og verkefni, t.d. kynningar á TED-fyrirlestri.
Námsþáttur: Ritun			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tök á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi, • skrifað ýmsar gerðir af textum, hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum,	• skrifa samfelldan texta um mismunandi efni sem hann hefur þekkingu á eða útfrá efni sem unnið hefur verið með, • skrifa tölvupósta, skilaboð,SMS, • nota hugarkort/orðasafn við ritun ásamt orðabókum og netmiðlum til stuðnings, • skrifa samfelldan texta þar sem lögð er áhersla helstu reglur málfræðinnar,	• ýmsar tegundir ritunar sem tengjast efninu hverju sinni þ.á.m. tíðir sagna, hjálparsagnir, fornöfn, lýsingarorð, orðasambönd ásamt aukningu orðaforða.	• ýmir ritunarverkefni sem reyna m.a. á notkun orðaforða (efnisþátta) námsefnis. • ritanir um skoðanir á ákveðnu efni með áherslu á grunnreglur í málfræði, orðaforða og stafsetningu svo og uppsetningu.

• skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við, • tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu, • Leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflið njóta sín	• skrifa frásagnir, endursagnir og ýmsar lýsingar tengdar orðaforða sem unnið hefur verið með, • skrifa mismunandi formlegar og óformlegar textagerðir, t.d. bréf, tölvupóst, • frjáls ritun.		
Námsþáttur: Menningarlæsi			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum, • sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni, • sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma, • getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins.	• Flest þau viðfangsefni sem tekin eru fyrir fjalla á einn eða annan hátt um líf fólks í enskum menningarheimi. • Lesefni og umfjallanir um menningu, viðburði og hátíðir. • Umræður milli nemenda og kennara. • samfélagsmiðlar. • myndefni af ýmsum toga, textar, sögur og ævintýri frá viðkomandi málsvæði, · fréttaveitur og aðrir upplýsingamiðlar.	• Kvikmyndir og þáttaraðir þar sem áherslu er á mismunandi menningarsvæði. • Textar og hlustunaræfingar í námsefni tengt Írlandi, Suður-Afríku, Bretlandi og Bandaríkjunum. • Kynningar og þemaverkefni tengd mismunandi menningu í enskumælandi löndum.	• verkefni um stjórnarfar, fána, tungumál, mállýskur, höfuðborgir og fleira. • ýmis menningartengd verkefni, s.s. samfélagsmiðlar. • kvikmyndir/þemaverkefni um mismunandi menningarsvæði.
Námsþáttur: Námshæfni			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**

Nemandi getur; • sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu, • Nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi. • beitt margvíslegum námsaðferðum • sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. • nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða, • beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf, • unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja, • nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.	• þjálfun í að nota algengustu hjálpargögn til tungumálanáms, • sjálfsmat, jafningjamat og þjálfun í markmiðssetningu, • þjálfa ýmsar leiðir til að ná árangri í tungumálanámi, t.d. orðaforðatileinkunn og aðra færniþætti, • vinna með ýmis konar ítarefni við tungumálanámið, • frelsi í framsetningu verkefna og verkefnavali.	• notkun orðabóka • leit á veraldarvef • hugtakakort.	• fjölbreytt verkefni unnin í tölvu með aðstoð ýmissa hjálpargagna.

10.Náttúrugreinar

Námsþáttur: Geta til aðgerða			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**

Nemandi getur; • Tekið rökstudda afstöðu til málefna og komið með tillögur um hvernig megi bregðast við breytingum en um leið tekið mið af því að í framtíðinni er margt óvisst og flókið. • greint hvernig þættir eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni,	• Umræður • Heimildamyndir	• Maður og náttúra	• Kennari metur þátttöku og skilning nemenda á huglægan máta.
Námsþáttur: Gildi og hlutverk vísinda og tækni			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • Metið gildi þess að upplýsingum um vísinda- og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt, • skýrt með dæmum hvernig náttúruvísindi, tækni, menning, heimsmynd mannsins og náttúran hafa áhrif hvert á annað, • unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi, samfélagi og tækni,.	•	•	•
Námsþáttur: Vinnubrögð og færni			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt, við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda,	• **Kynning á áhrifavöldum - hópaverkefni:** Nemendur vinna saman í hópum Slides-kynningu á þeim þáttum sem	• Umhverfisfræði	• Notast er við jafningjamat að hluta í slides-kynningunni

• gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum, • dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn,	stýra hversdagslífi nútímamannsins. Markmið er að reyna að varpa ljósi á þá þætti sem snúa að neyslu, framleiðslu og markaðshyggju. • **Sjálfspróf og heimapróf:** Nemendur fá eina viku til að svara 10 spurningum sem tengjast grunnþáttum í umhverfisfræði. Lögð er áhersla á sjálfstæð vinnubrögð.		• Kennari fer yfir heimapróf og gefur einkunn fyrir ágæti svara og notkun heimilda.
Námsþáttur: Ábyrgð á umhverfinu			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tekið þátt í að skoða og skilgreina stöðu umhverfismála á heimsvísu og rætt um markmið til umbóta, • skoðað og skráð atburði eða fyrirbæri sem snerta samspil manns og umhverfis, í framhaldi tekið virkan þátt í gagnrýnni umfjöllun um málið og gert tillögur um aðgerðir til bóta	• **Kynning á áhrifavöldum - hópaverkefni:** Nemendur vinna saman í hópum Slides-kynningu á þeim þáttum sem stýra hversdagslífi nútímamannsins. Markmið er að reyna að varpa ljósi á þá þætti sem snúa að neyslu, framleiðslu og markaðshyggju. • **Sjálfspróf og heimapróf:** Nemendur fá eina viku til að svara 10 spurningum sem tengjast grunnþáttum í umhverfisfræði. Lögð er áhersla á sjálfstæð vinnubrögð.	• Umhverfisfræði	• Notast er við jafningjamat að hluta í slides-kynningunni • Kennari fer yfir heimapróf og gefur einkunn fyrir ágæti svara og notkun heimilda.

Námsþáttur: Að búa á jörðinni			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum og áhrifum hennar á líf á jörðu, • útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar, • skipulagt, framkvæmt og gert grein fyrir athugunum á námsþáttum að eigin vali er varða búsetu mannsins á jörðinni, • geta útskýrt breytingar á landnotkun og tengsl þeirra við jarðvegseyðingu og orkuframleiðslu,	• **Kynning á áhrifavöldum - hópaverkefni:** Nemendur vinna saman í hópum Slides-kynningu á þeim þáttum sem stýra hversdagslífi nútímamannsins. Markmið er að reyna að varpa ljósi á þá þætti sem snúa að neyslu, framleiðslu og markaðshyggju. • **Sjálfspróf og heimapróf:** Nemendur fá eina viku til að svara 10 spurningum sem tengjast grunnþáttum í umhverfisfræði. Lögð er áhersla á sjálfstæð vinnubrögð.	• Umhverfisfræði	• Notast er við jafningjamat að hluta í slides-kynningunni Kennari fer yfir heimapróf og gefur einkunn fyrir ágæti svara og notkun heimilda.
Námsþáttur: Lífsskilyrði manna			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • rökrætt umhverfismál frá ólíkum sjónarhornum, er tengjast vatni, vatnsnotkun og sjó, • lýst hringrás efna og flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra,	• Nemendur gera sjálfspróf úr kennslubókinni samhliða fyrirlestrum kennara	• Náttúrufræði	• Krossapróf
Námsþáttur: Náttúra Íslands			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**

Nemandi getur; • útskýrt hugmyndir um náttúru val, hæfni, aðlögun og arfbundinn breytileika, • lýst ólíkum leiðum við framleiðslu, dreifingu og nýtingu orku á Íslandi, • tekið dæmi af og útskýrt forvarnir, sem eru skipulagðar vegna náttúruhamfara. • sagt fyrir um þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita,	• Við förum saman yfir námsefnið úr bókinni og gerum sjálfsprófið. Nemendur skrifa síðan um 600 orða **heimildaritgerð** sem fjallar um náttúruval og þróunarkenningu Darwins. • Heimildamyndir	•	• Heimildaritgerð er metin út frá ágæti og innihaldi texta auk notkun heimilda. Nemendur fá ítarlega leiðbeinslu.
Námsþáttur: Heilbrigði umhverfisins			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun, • rætt á gagnrýninn hátt framleiðslu, flutning og förgun efna,	• **Kynning á áhrifavöldum - hópaverkefni:** Nemendur vinna saman í hópum Slides-kynningu á þeim þáttum sem stýra hversdagslífi nútímamannsins. Markmið er að reyna að varpa ljósi á þá þætti sem snúa að neyslu, framleiðslu og markaðshyggju. • **Sjálfspróf og heimapróf:** Nemendur fá eina viku til að svara 10 spurningum sem tengjast grunnþáttum í umhverfisfræði. Lögð er áhersla á sjálfstæð vinnubrögð.	• Umhverfisfræði	• Notast er við jafningjamat að hluta í slides-kynningunni • Kennari fer yfir heimapróf og gefur einkunn fyrir ágæti svara og notkun heimilda.
Námsþáttur: Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**

Nemandi getur; • útskýrt forsendur vistvænnar hönnunar, • útskýrt mismunandi tegundir geislunar og hvernig þær eru notaðar í fjarskiptum og lækningum, • skýrt tengsl mannfjölda- þróunar við framleiðslu og dreifingu matvæla og þátt líftækninnar í þeim tengslum,	• Nemendur rifja upp innri gerð frumeinda og taka 4 kafla úr Efnisheiminum. Síðan skoðum við hvernig geislun myndast og nýtist okkur.	•	• Í þessum hluta verður lagt fyrir nemendur **krossapróf** til að meta hæfni og skilning.

10.Samfélagsgreinar

Námsþáttur: Reynsluheimur: Umhverfi, samfélag, saga, menning: ***Hæfni nemanda til að skilja veruleikann***			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • sýnt fram á skilning á mikilvægi þess að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, fyrir mannréttindum, félagslegu réttlæti og jöfnuði • rökrætt mikilvæg hugtök, sem notuð eru um menningar – og samfélagsmálefni • fjallað á upplýstan hátt um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins og breytilegrar menningar, trúar, lífsviðhorfa og stjórnarfars, • rætt og borið saman ólík trúar og lífsviðhorf og gert sér grein fyrir hvað er sameiginlegt og hvað sérstætt,	• Umræðutímar • Þjálfun í gagnrýnni hugsun • textaskilningur • samfélagið í dag rætt og útskýrt • álitamál rædd	• Lýðræði • Sjálfbærni og umhverfismál • Gagnrýnin hugsun • Upplýsingalæsi • Stjórnkerfið og velferðarsamfélagið • Siðferði og gildismat • Staðalmyndir	• leiðsagnarmat • þátttaka í umræðutímum • skriflegt námsmat • verkefni að eigin vali • munnlegt próf • Skólaþing

• aflað sér, hagnýtt, ígrundað og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni, sem birtast í munnlegum flutningi, samræðum, texta og myndrænum búningi, • útskýrt og rökrætt hugmyndir um velferðarsamfélagið og tengsl þess við stjórnmál og atvinnulíf • greint hvernig stjórnmál og samfélagsgerð tengjast lífi einstaklinga sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf • gefið skýringar á og rökrætt gerð og þróun íslensks þjóðfélags í ljósi innlendra og alþjóðlegra áhrifaþátta gert sér grein fyrir hlutverki og margbreytileika fjölskyldna og gagnkvæmum áhrifum innan hennar á mismunandi tímum og menningarsvæðum, • gert sér grein fyrir nýtingu auðlinda og umhverfis og gildi verndunar hvors tveggja með hliðsjón af sjálfbærri þróun, • greint og fjallað um upplýsingar á kortum og gröfum og annars konar myndum, • útskýrt megineinkenni gróðurfars, loftslags, vinda og hafstrauma jarðar og hvernig þessir þættir móta ólík lífsskilyrði,			

• útskýrt hlutverk helstu stofnana samfélagsins og uppbyggingu stjórnkerfisins og formleg tengsl Íslands við umheiminn, • sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf			
Námsþáttur: Hugarheimur: Sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • hugleitt og tjáð hver hann er í augum sjálfs sín og annarra, útskýrt hvernig sjálfsmynd hans mótast af félagslegu umhverfi, búsetu, stjórnmálum og sögu og menningu, trúar- og lífsviðhorfum • vegið og metið áhrif fyrirmynda og staðalmynda á mótun sjálfsmyndar og hefur áræði til að móta eigin ímynd, lífsstíl og lífsskoðun á sjálfstæðan og ábyrgan hátt • sett sér markmið og til að stefna að í samræmi við eigin styrkleika og áhuga • rökstutt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats, sem mikilvægs þáttar í heilbrigðri sjálfsvitund, • gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum og tekið ákvarðanir á grunni þeirrar sjálfsþekkingar, sýnt styrk til að bera ábyrgð á eigin lífi, lífsháttum og heilbrigði,	• Umræðutímar • Nemendaviðtöl nýtt til að aðstoða nemandann við að byggja upp námslegt sjáflstraust og trú á eigin getu.	• Gildismat • Siðferði • Menntun • Heilbrigði og velferð • Fjölmiðlar • Ábyrgð	• leiðsagnarmat • þátttaka í umræðutímum • skriflegt námsmat • verkefni að eigin vali • munnleg próf •

• greint jákvæð og neikvæð áreiti og staðist þrýsting, sem stefnir heilsu og velferð fólks í voða, • sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf, á ýmsum stöðum og tímum, • sett sér markmið og framtíðaráætlun, til að stefna að í framtíðinni í samræmi við eigin styrkleika og áhuga.			
Námsþáttur: Félagsheimur: Samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tekið sjálfstæðan þátt í lýðræðislegu skólasamstarfi og samræðu, • geta rökrætt á gagnrýninn hátt stöðu sína sem þátttakandi í lýðræðisþjóðfélagi, réttindi og skyldur • útskýrt margbreytileika mannlífsins og ólíkan bakgrunn fólks, borið virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta, • vegið og metið skoðanir og upplýsingar, brugðist við þeim á fordómalausan og réttsýnan hátt og rökstutt • komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra • útskýrt gildi reglna í samskiptum fólks í fjölskyldu, vinahópi og þjóðfélaginu í heild	• efla ábyrgð nemenda á eigin námi • umræður og lýðræði í skólastofunni • upplýsingaöflun með gagnrýnum augum • lestur og greining á efni bæði námsefni sem og fréttatengdu efni	• Umburðarlyndi • Samfélagsreglur • Borgaralegar skyldur og réttindi • Frelsi og ábyrgð • Gagnrýnin hugsun •	• þátttka í umræðutímum • verkefni að eigin vali

• rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda á öllum sviðum samfélagsins og þekki almenn ákvæði um mannréttindi, • fengist við samfélagsleg og siðferðileg málefni af mismunandi sjónarhólum,			

10.Skólaíþróttir

Námsþáttur: Líkamsvitund, leikni og afkastageta			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • Gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirrt þol. • Tekið þátt hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skólans.	• Innlagnir. • Umræður. • Sýnikennsla. • Verklegar æfingar. • Hópvinna. • Einstaklingsvinna. • Sjálfstæð vinnubrögð. • Einnig er skipt í stóra og smáa hópa. • Þjálfist í æfingum og leikjum sem efla líkamsþol s.s hraðaleikjum, samfelldu rólegu skokki eða sundi í 20-30 mínútur. • Öðlist grunnþekkingu á nokkrum hugtökum þolþjálfunar s.s þjálfunarpúls, hvíldarpúls, hámarkspúls. Læri helstu hugtök í	Námsefnið er kynnt fyrir nemendum, bæði munnlega og myndrænt. Við skólaíþrótta kennsluna eru notuð ýmis tæki: • Boltar • Mörk. • Körfur. • Dýnur • Gjarðir • Sippubönd • Baunapokar • Kubbar • Hestar • Rimlar • Ofl.	• Próf og mat kennara. • Nemendur taka 5 útitíma að hausti og vori þar sem þau hlaupa/skokka/ganga og vegalengd er mæld. • Virkni, ástundun og þátttaka metin.

	þjálffræði og átti sig á hlutverki helstu vöðvahópa, • Viðhaldi kunnáttu sinni um reglur og leikfræði helstu íþróttagreina. • Nemendur taka próf tvisvar á ári (að hausti og vori).		
Námsþáttur: Félagslegir þættir			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • Rökrætt kynheilbrigði, kyn- og staðalímyndir, afleiðingar eineltis og tekið virka afstöðu gegn ofbeldi.	• Styrki sjálfsmynd sína með jákvæðri upplifun af íþróttaiðkun eða líkams- og heilsurækt. • Skilji mikilvægi virðingar og góðrar framkomu. • Aðstoði við að efla liðsanda bekkjar.	• Skipuleggi og framkvæmi sína eigin þjálfun og setji sér skammtíma- og langtíma markmið í íþróttum. • Hreyfi sig að jafnaði 60 mín á dag og þekki mikilvægi góðrar næringar. • Þekki muninn á styrktar- og þolþjálfun. • Fái innsýn í hvernig íþróttir/sund geti nýst sem liður í endurhæfingu eftir slys eða veikindi. • Kynnist afkastamælingum og geta lesið niðurstöður. • Tileinki sér siðferðileg gildi íþrótta.	• Nemandi gerir styrktarþjálfunar prógram sem hann skilar sem kynningu
Námsþáttur: Heilsa og efling þekkingar			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur;	•	•	•

• Útskýrt þjálfunaraðferðir og notað hugtök sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum. • Vitað hvaða hlutverk helstu vöðvahópar líkamans hafa í tengslum við þjálfun líkamans.			
Námsþáttur: Öryggis- og skipulagsreglur			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • Framkvæmt og útskýrt helstu atriði skyndihjálpar, endurlífgunar og björgunar úr vatni og notkun björgunaráhalda.	• Þjálfist í að troða marvaða og 25 metra björgunarsund með jafningja. • Læra og tileinka sér helstu atriði skyndihjálpar, sérstaklega þau sem snúa að björgun frá drukknun. • Læri að umgangast áhöld og búnað á öruggan hátt, sýna öryggis- og umgengisreglum skilning og fylgja þeim eftir. • Þjálfist í fatasundi eftir stungu af bakka og 50 metra sundi, þar af 6-8 metra kafsundi. • Skynji og varist áhættusamar aðstæður í sundlaug.	•	• Björgunarpróf í sundi • Skyndihjálparnámskeið á vegum skólans?

10.Myndmennt

Námsþáttur:			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur:			Mat á lokaverkefni nemenda. Þættir sem eru til grundvallar mati eru m.a.:

• valið á milli mismunandi aðferða við sköpun, prófað sig áfram og unnið hugmyndir í fjölbreytta miðla, • tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun með tengingu við eigin reynslu og gagnrýni á samfélagið, • sýnt og útskýrt vinnuferli frá hugmynd að lokaverki sem felur m.a. í sér upplýsinga- öflun, tilraunir og samtal, • skrásett og sett fram hugmyndir á fjölbreyttan hátt byggðar á eigin ímyndunarafli og / eða rannsókn, myndrænt og/ eða í texta, • notað orðaforða og hugtök til að tjá skoðanir sýnar á myndlist og hönnun og fært rök fyrir þeim út frá eigin gildismati, • gagnrýnt af þekkingu, sanngirni og virðingu eigin verk og annarra bæði einn og í samvinnu, • greint, borið saman og lýst ýmsum stílum og stefnum í myndlist og hönnun, bæði á Íslandi og erlendis og tengt það við þá menningu sem hann er sprottinn úr, • greint hvernig samtímalist fæst við álitamálefni daglegs lífs með fjölbreyttum nálgunum sem oft fela í sér samþættingu listgreina, • túlkað listaverk og hönnun með tilvísun í eigin reynslu, nærumhverfi, samtímann, siðfræði og fagurfræði,	• rannsóknarvinna og tilraunir, • sýnikennsla og sjónrænar kveikjur, s.s. Veraldarvefurinn og bækur, • umræðu- og spurnaraðferðir sem reyna á samræðu og gagnrýna hugsun, • vettvangsferðir til dæmis á söfn og sýningar, • vinna við sjónlistir í nærumhverfi • einstaklings, para- og hópvinna, • jafningjafræðsla, • heimsóknir listamanna.	• módel, • hlutateikning, • umhverfisteikning, • maðurinn, • listasaga, • arkitektúr, • tölvuteikning, • safnferð, • hönnun, • tvívídd-þrívídd, • bókverk, • myndskreyting texta, • abstrakt list, • verkefni úr listasögu a.e. vali.	• sjálfstæði í vinnubrögðum • rannsóknarvinna nemenda í tengslum við verkefnið • þekking á formfræði • þekking á litafræði • þekking á eðli tvívíðrar og þrívíðrar listar • þekking á eðli flokkunar í myndlist • þekking á inntaki þeirrar liststefnu sem verkefninu tengjast • þekking á eðli þeirrar framsetningar sem verkefninu tengjast • þekking á möguleikum teikniforrita

• gert grein fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar og sett hann í persónulegt, menningarlegt og sögulegt samhengi, • greint hvernig sjónrænt áreiti daglegs lífs hefur áhrif á líf okkar og gildismat.			

10.Heimilisfræði

Námsþáttur: matur og lífshættir			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • tjáð sig um heilbrigða lífshætti, tengsl þeirra við heilsufar og sett í samhengi við ábyrgð hvers og eins á eigin heilsufari.	• umræður um lífs- og matarvenjur og áhrif þeirra á líkama og líðan.	• námsbók, • uppskriftabækur, • efni frá kennara	• Umræður • Ritgerð
Námsþáttur: matur og vinnubrögð			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • skipulagt og matreitt fjölbreyttan, hollan og vel samsettar máltíðir úr algengu og nýstárlegu hráefni með áherslu á hagkvæmni og nýtni, • nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga á gagnrýnin hátt um næringafræði, neytendamál, hagkvæmni í innkaupum, aukaefni, geymslu og matreiðslu.	• unnið með ólíka miðla við leit af hollum uppskriftum, • unnið með ólíka miðla við leit af næringarinnihaldi, aukaefnum, geymslu og matreiðsluaðferðum.	• námsbók, • verkefnabók, • ýmis áhöld, • matvæli, • fræðsluefni, • uppskriftir (bækur og/eða netið), • efni frá kennara.	• Hópverkefni metið: nemandi sýnir skilning á því að búa til holla máltíð með áherslu á hagkvæmni og nýtni. • Ritgerð

Námsþáttur: matur og umhverfi			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; • sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í vítt samhengi við lýðræði og jafnrétti, hreinleika og eiginleika sem taldir eru bæta heilsu fólks og stuðla að sjálfbærri þróun.	• Umræður um sjálfbæra þróun.	• Námsbók, • verkefnabók, • fræðsluefni.	• Umræða í tíma um viðfangsefnið og skilningur metinn í samræmi við það
Námsþáttur: matur og menning			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur; •	•	•	•

10. Hönnun og smíði

Námsþáttur: Hönnun- og smíði			
Hæfniviðmið	**Leiðir að hæfniviðmiðum**	**Viðfangsefni/efnisval**	**Námsmat**
Nemandi getur: • tekið tillit til annarra í hópvinnu og sýnt frumkvæði, • sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði, • unnið sjálfstætt eftir verkáætlun og vinnuteikningu, útbúið efnislista og reiknað kostnað • framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrúfun, • útskýrt hugmyndir sínar með fríhendisteikningu, smíðað eftir verklýsingu.	• sýnikennsla og sjónrænar kveikjur • einstaklings- og paravinna • Sköpunarþörf og sjálfstæði nemandans fá að njóta sín • vinnubók/skissubók	• Kynnumst verkfærum og tækjum • Smíðaverkefni við hæfi, einstaklings- og paraverkefni. • Ræðum nýsköpun, sjálfbærni og hönnun almennt og förum yfir	Námsmat er í formi frammistöðmats. Í frammistöðumati er bæði hugað að námsferlinu og afrakstri námsins og einstaklingurinn er metin á eigin forsendum. Í frammistöðumati í hönnun og smíði eru settir fjórir þættir til grundvallar sem byggja á lykilþáttum um þekkingu, leikni og hæfni nemenda samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla 2011. Þeir eru: hugmyndaauðgi og hönnun,

• gert grein fyrir áhrifum nýsköpunar á umhverfi sitt og samfélag. • greint vistvæn efni frá óvistvænum og haft sjálfbærni að leiðarljósi við vinnu sína, s.s. við efnisval,	• Umræður í hóp	skilgreiningar á þessum hugtökum.	umgengni, verkfærni og vandvirkni, iðni og afköst. Sjálfsmat fer einnig fram og hefur kennari það til hliðsjónar þegar einkunn er gefin. Nemandi metur eigin vinnu þ.e. virkni og umgengni A: Nemandi sýnir yfirburða hugmyndaauðgi og hönnun, sýnir mjög góða umgengni. Nemandi sýnir mjög góða verkfærni og vandvirkni, er mjög iðinn og sýnir mikil afköst. B: Nemandi sýnir hugmyndaauðgi og hönnun, sýnir góða umgengni. Nemandi sýnir góða verkfærni og vandvirkni, er iðinn og sýnir afköst. C: Nemandi sýnir slaka hugmyndaauðgi og hönnun, sýnir slæma umgengni. Nemandi sýnir slaka verkfærni og litla vandvirkni, er ekki iðinn og sýnir slök afköst.